

Kadernota 2025

Gemeente
Hillegom

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Inleiding.....	3
Financiële situatie op hoofdlijnen.....	3
1.1 Meerjarenperspectief.....	3
1.2 Relevante ontwikkelingen.....	4
Beleidsmatige ontwikkelingen.....	5
2.1 Programma Samenleven.....	5
2.2 Programma Leefomgeving.....	8
2.3 Programma Bedrijvigheid.....	13
2.4 Programma Bestuur.....	14
2.5 Algemene middelen.....	17
Financiële ontwikkelingen.....	17
3.1 Gemeenschappelijke regelingen.....	17
3.2 Indexatie.....	18
3.3 Voorstellen.....	18
3.4 Overige mutaties.....	19
Te hanteren uitgangspunten.....	22
4.1 Toezichtregime provincie.....	22
4.2 Autonome financiële ontwikkelingen.....	23
4.3 Operationele ontwikkelingen.....	24
Overzicht investeringschema.....	25

Inleiding

Met de Kadernota 2025 stelt de gemeenteraad jaarlijks de uitgangspunten en kaders vast voor het komend jaar. Dit gebeurt aan de hand van de laatste meerjarige ontwikkelingen op het gebied van financiën en wetgeving. De Kadernota 2025 wordt op 4 juli 2024 door de gemeenteraad vastgesteld en geeft de uitgangspunten weer voor het opstellen van de Programmabegroting 2025-2028.

Onderwerpen die zijn opgenomen in deze Kadernota 2025:

- Kostenontwikkelingen van gemeenschappelijke regelingen;
- Mutaties als gevolg van Indexaties;
- Nieuwe (wettelijke) taken en beleidsvoornemens die nog niet waren opgenomen in de Programmabegroting 2024;
- Onvermijdelijke overige mutaties (lasten en baten) uit de exploitatie;
- Resultaten Meicirculaire 2024 Gemeentefonds.

De Kadernota 2025 is financieel sluitend maar meerjarig zijn er tekorten die hoofdzakelijk worden veroorzaakt door de bezuinigingsmaatregelen op het Gemeentefonds. Met de actuele ontwikkelingen rond de Voorjaarsnota en het pas afgesloten Hoofdlijnenakkoord is nog geen zekerheid te verkrijgen over de financiële gevolgen. De ons bekende relevante ontwikkelingen die van toepassing zijn op de gemeente Hillegom schetsen wij in de paragraaf 1.2 Relevante ontwikkelingen.

Het college van burgemeester en wethouders van Hillegom

Financiële situatie op hoofdlijnen

1.1 Meerjarenperspectief

Het startpunt voor deze kadernota vormen de resultaten uit de Programmabegroting 2024-2027 voor de jaarschijven 2025-2027, waarbij het resultaat van 2027 de basis is voor 2028. Voor het eerst zijn de uitkomsten van de Meicirculaire 2024 verwerkt in de Kadernota 2025-2028.

Het meerjarenperspectief na de verwerking van de eerder genoemde ontwikkelingen is als volgt:

	Bedragen x € 1.000 (-/- = voordelig)			
Financiële doorkijk op hoofdlijnen	2025	2026	2027	2028
Omschrijving				
Stand Begroting 2024-2027	-1.060	1.925	2.335	2.335
Septemercirculaire 2023 Gemeentefonds	-864	-760	-1.381	-2.037
Decemercirculaire 2023 Gemeentefonds	9	64	60	60
Besluiten gemeenteraad	362	360	357	357
Resultaat voor Kadernota 2025	-1.553	1.588	1.371	715
Mutaties				
Mutaties uit zienswijzen gemeenschappelijke regelingen (3.1)	1.619	1.432	1.351	1.385
Mutaties als gevolg van indexaties (3.2)	1.242	1.242	1.242	1.242
Saldo mutaties uit voorstellen (3.3)	347	175	80	81
Overige mutaties (3.4)	-344	-7	83	-63
Resultaten Meicirculaire 2024 Gemeentefonds	-1.337	-2.626	-2.491	-2.500
Totaal mutaties	1.527	181	199	44
Saldo Kadernota 2025 na mutaties	-25	1.769	1.570	759

Mutaties uit zienswijzen gemeenschappelijke regelingen

In de mutaties uit zienswijzen gemeenschappelijke regelingen zijn de financiële wijzigingen meegenomen die aan de gemeenteraad zijn aangeboden. In paragraaf 3.1 zijn de verschillende gemeenschappelijke regelingen opgenomen.

Mutaties als gevolg van indexaties

Indexaties uit de verschillende taakvelden die financiële gevolgen hebben. Hierin ook opgenomen de stijging van de Onroerende-zaakbelastingen van 3,7%. Een totaal overzicht is opgenomen in paragraaf 3.2..

Saldo mutaties uit voorstellen

Deze mutaties hebben betrekking op voorstellen die onder andere eerder zijn genomen en gevolgen hebben voor de begroting 2025. In de paragraaf 3.3 zijn bij de financiële mutaties toelichtingen opgenomen.

Overige mutaties

Deze mutaties zijn het gevolg van de toegenomen inflatie en bijstellen van diverse uitgaven en inkomsten. In de paragraaf 3.4 zijn deze mutaties kort toegelicht.

Resultaten Meicirculaire 2024 Gemeentefonds

De mutaties die het gevolg zijn van de Meicirculaire 2024 Gemeentefonds. Een toelichting over de Meicirculaire 2024 is opgenomen onder Relevante ontwikkelingen.

1.2 Relevante ontwikkelingen

Financiële situatie op hoofdlijnen

Deze Kadernota is gebaseerd op de cijfers van de Programmabegroting 2024 en eventuele doorwerkingen uit de Programmarekening 2023. Nieuw beleid en (autonome) ontwikkelingen, maar ook geplande investeringen geven voor de komende jaren een nieuw financieel begrotingsbeeld. Het gaat dan zowel om incidentele als structurele inkomsten en uitgaven.

Het begrotingsbeeld voor 2025 is nog steeds positief. De jaren na 2025 worden grotendeels beïnvloed door de maatregelen van het Rijk. Het zogenaamde Ravijnjaar 2026 werkt meerjarig door en geeft voor de gemeente Hillegom een negatief beeld.

Meicirculaire 2024 Gemeentefonds

De uitkomsten van de Meicirculaire 2024 zijn ingebracht in deze Kadernota 2025 om een zo'n getrouw mogelijk beeld te geven van de meerjarige financiële situatie.

De Meicirculaire is de vertaling van de Najaarsnota van het Rijk, zonder het onderhandelingsresultaat van de lopende kabinetsformatie. De circulaire bevat informatie over de nieuwe financieringsystematiek vanaf 2024, een incidentele compensatie vanaf 2024 tot en met 2029 en het schrappen van de opschalingskorting vanaf 2026. Daarnaast is de geraamde extra besparing op de Jeugdzorg voor 2025 (500 miljoen) geschrapt. Deze korting was in de begroting 2024 budgettair neutraal opgenomen dus dit voordeel is niet van toepassing op de gemeente Hillegom.

Na verwerking van alle mutaties is de volgende berekening gemaakt.

bedragen x € 1.000				
Resultaat totalen December 2023	2025	2026	2027	2028
Stand Algemene uitkering Decembecirculaire 2023	42.031	38.983	39.286	39.686
Uitkomst Meircirculaire 2024	1.337	2.626	2.491	2.500
Totaal Algemene uitkering	43.368	41.610	41.777	42.187

bedragen x € 1.000				
Wijzigingen in de Meircirculaire 2024	2025	2026	2027	2028
a. Ontwikkeling uitkeringsfactor en maatstaven	1.212	2.535	2.399	2.403
b. Taakmutaties	103	91	92	98
c. Jeugdzorg	22	0	0	0
Totale mutaties Meircirculaire 2024	1.337	2.626	2.491	2.500

Vooralsnog zijn de opgenomen taakmutaties onderdeel van de uitvoeringsorganisatie zoals opgenomen onder mutaties gemeenschappelijke regelingen en hebben geen gevolgen voor het resultaat van de Meircirculaire 2024.

Beleidsmatige ontwikkelingen

2.1 Programma Samenleven

De Maatschappelijke agenda is onze kapstok van waaruit we werken. We zien een aantal ontwikkelingen waar we rekening mee moeten houden naast de uitwerking van de (herijkte) maatschappelijke agenda. Belangrijke accenten voor de komende jaren zijn normaliseren, bestaanszekerheid, kansengelijkheid en positieve gezondheid. Ook kijken we hoe onze Maatschappelijke Agenda bij kan dragen aan het uitvoeringsprogramma Duin- en Bollenstreek en visa versa.

Daarnaast hebben we te maken met toenemende vergrijzing, stijgende zorgkosten, financiële tekorten en met een toenemende krapte op te arbeidsmarkt. Hierdoor worden het invullen van openstaande vacatures en het uitvoeren van de maatschappelijke opgaven steeds lastiger.

Tevens vraagt de huidige maatschappij meer van de (inclusieve) samenleving en ligt polarisatie op de loer. Het vertrouwen van de overheid en in elkaar staat onder druk. We zien extra instroom van vluchtelingen en nieuwkomers wat nieuw werk met zich meebrengt binnen het programma Samenleven. Bijvoorbeeld bij de uitvoering van de wettelijke taken vanuit de Spreidingswet.

De Transformatie binnen de Jeugdzorg zet zich de komende jaren ook nog door. Kostenbeheersing en kwaliteitsverbetering zijn hierin speerpunten.

Het stelsel van de Jeugdzorg begint steeds meer vast te lopen. Recent hebben we u via 2 raadsmemo's (11 april en 2 mei 2024) geïnformeerd over diverse ontwikkelingen in het stelsel van de Jeugdzorg. Voorbeelden hiervan zijn:

- Het instellen van de Bestuurlijke Taskforce
- De aanpak Wachtlijnen en de ontwikkelingen in de financiën 2023 en 2024 (en de doorwerking in 2025 ev).

Als gevolg van de nauwelijks beïnvloedbare toename in de kosten moeten we er rekening mee gaan houden dat er regionale taakstellingen niet gerealiseerd kunnen gaan worden.

Ook de komende jaren werken we verder aan het versterken van onze uitvoeringsorganisaties zoals Provalu en Voor Ieder 1.

Nadere invulling van de Programmabegroting 2025 is mede afhankelijk van de middelen die het Rijk beschikbaar stelt via de Septembercirculaire 2024. Daarmee wordt ook duidelijk hoeveel ruimte er is om in 2025 en verder uitvoering te geven aan de Maatschappelijke Agenda, die in het najaar van 2024 zal worden geactualiseerd.

Talentontwikkeling

Bibliotheek

Het kabinet wil dat elke gemeente een volwaardige bibliotheek heeft. Gemeenten krijgen daarvoor extra geld en vanaf 2025 ook een wettelijke taak (zorgplicht). Hillegom heeft een goed functionerende bibliotheek, onderzocht wordt of met het specifieke geld van het Rijk voor bibliotheken er algemene middelen kunnen vrijvallen.

Werk en inkomen

Doorontwikkeling Provalu naar sociaal ontwikkelbedrijf

De doelgroep is in de afgelopen jaren veranderd en vraagt om andere dienstverlening. Daarom is een Toekomstvisie voor Provalu opgesteld richting 2030, waarin is aangegeven dat Provalu zal veranderen richting een sociaal ontwikkelbedrijf. Het implementatieplan hiervoor wordt in 2024 opgesteld.

Thuis wonen

Ambitieovereenkomst Wonen, Welzijn en Zorg

Sinds begin 2021 is de gemeente bezig met betrokken partners om nauwer samen te werken in de *Ambitieovereenkomst wonen + welzijn + zorg HLT*.

HLT-breed is gestart met een data-analyse om de opgaven in beeld te brengen, onder meer via regiobijeenkomsten met onze maatschappelijke partners. Op basis daarvan is in beeld gebracht welke thema's er in Hillegom spelen. Denk hierbij aan de vergrijzing, de krapte op de woningmarkt, de personeelstekorten en oplopende zorgkosten.

De opgaven vragen een visie en andere manier van samenwerking. De gemeenten Teylingen, Lisse en Hillegom en meer dan twintig betrokken partners hebben daarom gezamenlijk een visie op de toekomst van wonen, welzijn en zorg opgesteld. Die staat in de *Ambitieovereenkomst wonen + welzijn+ zorg HLT. Betrokken, betekenisvol en vitaal ouder worden*. Deze overeenkomst is 14 november 2022 ondertekend.

Hulp bij Meedoen

Ontmoetingsplek "het Stekkie"

In samenwerking met de HOZO is in mei 2024 de laagdrempelige open inloop/ ontmoetingsplek "het Stekkie" geopend.

Deze laagdrempelige ontmoetingsplek draagt bij aan de doelstelling om voor inwoners met behoefte aan ondersteuning, meer passende algemene voorzieningen te ontwikkelen. Door o.a. de toenemende vergrijzing wordt het aantal inwoners wat een beroep doet op maatwerk of algemene voorzieningen groter. Maatwerkvoorzieningen worden geïndiceerd door de ISD. De kosten voor maatwerkvoorzieningen zijn over het algemeen hoger dan algemene voorzieningen. Door het bieden van passende algemene voorzieningen zetten we in op dat de groei van maatwerkvoorzieningen minder snel gaat en de stijging van de Wmo-kosten wordt geremd. Samen met de ISD Bollenstreek monitoren we of de ontwikkeling van de algemene voorziening "het Stekkie" bijdraagt aan een minder snelle groei van de maatvoorzieningen en of daar een financiële vertaalslag in te maken is. In 2026 moet helder zijn of hier een financiële vertaalslag in te maken is.

Opvang ontheemden

De gemeente Hillegom moet naast de bestaande reguliere taakstelling voor statushouders, in 2025 ook asielzoekers opvangen door de komst van de Spreidingswet. Naar verwachting blijven de gemeenten ook in 2025 Oekraïense ontheemden opvangen vanwege het langdurig aanhouden van de oorlog. Elke doelgroep kent weer een andere vorm van begeleiding, zorg en huisvestingsbehoefte.

Opvang asielzoekers

De Spreidingswet is op 1 februari 2024 ingegaan. De Spreidingswet verdeelt het aantal op te vangen vluchtelingen over de gemeenten in Nederland. Deze verdeling volgt uit de capaciteitsraming van het ministerie van Justitie en Veiligheid. De verwachte landelijke behoefte aan opvangplaatsen in de volgende twee jaren, is door het ministerie berekend. Uit deze raming volgt een provinciale opgave (19.776) en een indicatieve opgave per gemeente. Voor gemeente Hillegom is deze opgave 135 opvangplekken. Dit aantal is een afgeleide van het landelijke aantal en gebaseerd op twee criteria: het inwoneraantal en het welvaartsniveau van de gemeente. In 2024 en 2025 wordt gewerkt aan de realisatie van een opvanglocatie in afstemming met de Provincie en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.

Invulling van deze opgave dient plaats te vinden middels duurzame opvangplekken. Een duurzame opvangplek is voor minimaal 5 jaar beschikbaar. Ook als blijkt dat de capaciteitsraming in de toekomst lager uitvalt, blijven deze opvangplekken beschikbaar om zo fluctuaties in opvang op te kunnen vangen.

Oekraïense ontheemden

De opvang van de ontheemden wordt voor een langere periode dan in eerste instantie werd gedacht. Nu het conflict voortduurt zet de Rijksoverheid in op het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie van ontheemden Oekraïners in de Nederlandse samenleving. Dit verlicht de huidige druk op maatschappelijke voorzieningen en draagt bij aan het draagvlak voor de opvang van deze groep. Dit betekent onder meer dat ontheemden zullen gaan bijdragen aan hun opvang wanneer ze daar genoeg inkomen voor hebben.

Vanaf 2025 volgt (naar alle waarschijnlijkheid) een verhoging van de taakstelling. Voor gemeente Hillegom is deze opgave (inclusief de indicatieve verhoging) 124 opvangplekken. De gemeente Hillegom voldoet vanaf 1 januari 2025 aan deze verhoogde taakstelling.

De wet- en regelgeving voor het opvangen van ontheemden verandert in 2025. Een vorm van verlenging van de regeling is aannemelijk. De kabinetsinzet voor de komende periode is om het voorzieningenniveau van ontheemden beter te laten aansluiten opdat van andere groepen in de maatschappij.

Uitgangspunt van de HLT-gemeenten is dat aan ontheemden uit Oekraïne – crisis - opvang duurzaam wordt geboden op locaties zolang dit nodig is. Het zorgt voor meer stabiliteit aan de Oekraïense ontheemden, de omwonenden en de gemeentelijke organisatie.

In de exploitatie van de opvanglocaties wordt rekening gehouden met de vergoeding vanuit de Rijksoverheid. Kosten gemaakt voor de realisatie van opvanglocaties worden verhaald op de Rijksoverheid onder de zogenaamde 'transitiekosten'. Investeringskosten die buiten de scope van de transitiekosten vallen (meerkosten) worden uit de exploitatie gedekt.

De kosten die HLTsamen maakt worden naar rato van het aantal opvangplekken verdeeld over Hillegom, Lisse en Teylingen en daarmee volledig ten laste gebracht van de opvangregeling voor de ontheemden.

Gezien de complexiteit en omvang van beide opgaven is het van belang dat er binnen HLT een permanente organisatie wordt ingericht met als doel: regievoeren over de opvang en huisvesting van nieuwkomers voor de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen. Inclusief de daarbij behorende opgave tot sociale begeleiding, onderwijs en gezondheidszorg. We willen gaan aansturen op meer zelfredzaamheid. Onze insteek is dat we de ondersteuning door sociaal werkers kunnen afbouwen. We willen vervolgens gaan onderzoeken of we het aantal coördinatoren en de inzet van bewaking kunnen gaan afschalen. 2025 wordt dan gezien als een overgangsjaar in deze vormen van ondersteuning.

2.2 Programma Leefomgeving

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden en de uitwerking hiervan heeft veel invloed op de wijze waarop we met elkaar werken, maar ook voor bewoners en ondernemers zijn veel zaken veranderd. De reikwijdte van de Omgevingswet gaat ver en heeft invloed op de verschillende taken die we als gemeente uitvoeren. Hier zullen we komende jaren rekening mee moeten houden, zowel met onze interne processen als ook met de dienstverlening richting onze bewoners en ondernemers.

We gaan regie voeren op de volkshuisvesting in onze regio. We gaan een volkshuisvestingsprogramma op stellen met daarbij een regionaal afgestemde woonzorgvisie. Omdat het wetsvoorstel hiervoor, de wet Versterking Regie Volkshuisvesting, nog niet is vastgesteld door de tweede kamer zijn de kosten die dit met zich meebrengt nog onduidelijk.

In de Duin- en Bollenstreek wordt in 2025 het Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport DBS vastgesteld met de onderdelen toekomstverkenning, landschapsstrategie, financieringsonderzoek GOM, strategische doelen en een uitvoeringsprogramma. Ons doel is om ook het Gebiedsprogramma Groen DBS hier onderdeel van te laten worden evenals de uitvoering van bijvoorbeeld de 10% groen/blauwe dooradering en andere initiatieven.

Daarnaast zullen we ook een vervolg geven aan onze doelen op het gebied van de energietransitie, een toekomstbestendige leefomgeving en grondstoffen en circulariteit. Deze krijgen vorm in het programma Duurzaamheid.

Veiligheid

Project Dealbreakers Ondernijning

Binnen de aanpak Ondernijning is het voorkomen van jonge aanwas in (met name) de drugscriminaliteit één van de belangrijkste speerpunten. Dit omdat zowel onderzoeken en (politie)cijfers als signalen uit de praktijk laten zien dat drugscriminaliteit (en dan met name harddrugs) een groeiend probleem is en dat de opmars hiervan enkel gestopt kan worden door vol in te zetten op de jeugd, zowel preventief als repressief. Voor Hillegom geldt dat in de afgelopen jaren ca. 58% van de ontvangen meldingen drugs gerelateerd was. Van deze meldingen hield ca. 79% verband met de productie en/of handel van harddrugs.

Vanuit het regionale samenwerkingsverband RIEC is een passende aanpak ontwikkeld onder de naam Dealbreakers, dat uitgaat van hetgeen er al is op het snijvlak van zorg en veiligheid en dit verder uitbouwt en versterkt. Een aantal omliggende gemeenten die al deelnemen aan Dealbreakers boekt hier mooie resultaten mee.

Recentelijk is het Handhavingknelpunt drugscriminaliteit ingesteld. Door een goed, zo volledig mogelijk, integraal beeld te creëren op de drugsproblematiek die in Hillegom speelt, kan zicht verkregen worden op de best passende integrale aanpak op gebieden/subjecten, zowel op het gebied van preventie als repressie. Het project Dealbreakers kan hier een waardevolle bijdrage in leveren.

Om de implementatie van Dealbreakers te faciliteren, levert het RIEC voor de duur van 3 maanden kosteloos een kwartiermaker. Voorwaarde is wel dat de gemeente een projectleider voor 16 uur in de week levert, en dat de gemeente het project minimaal 1 jaar continueert. Naast een projectleider is inzet benodigd vanuit de teams Jeugd, Onderwijs en OOV, gezamenlijk ca. 6-8 uur per week. De benodigde capaciteit kan niet geleverd worden vanuit de bestaande formatie. De kosten van de benodigde formatie voor Hillegom bedraagt € 28.040 structureel. Op basis van de verdeelsleutel 1:1:1

Voor wat betreft de externe samenwerkingspartners, vraagt Dealbreakers capaciteit vanuit het jeugd- en jongerenwerk (Welzijnskwartier). De bestaande capaciteit zal hiervoor uitgebreid moeten worden. Voor de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen gezamenlijk berekent Welzijnskwartier 1 fte nodig te hebben om

volledig mee te kunnen draaien in het project. De kosten hiervan bedragen voor Hillegom € 38.330. Dit maakt dat in totaal structureel een bedrag van € 66.370 benodigd is.

Indien u instemt met het beschikbaar stellen van deze middelen, wordt in samenspraak met het RIEC een implementatieplan opgesteld waarin onder andere ingegaan wordt op privacyaspecten en een afwegingskader opgenomen wordt om te bepalen welke school op welk moment een start maakt met dit project. In 2026 is een evaluatiemoment voorzien om te bepalen of de aanpak effect sorteert.

Uitvoering prioriteiten aanpak Ondernijning

Vanuit de aanpak Ondernijning is door de portefeuillehouders een drietal prioriteiten benoemd waar in de komende jaren extra inzet op benodigd is. Deze prioriteiten komen voort uit signalen vanuit het veld ondersteund door onderzoek en/of cijfers dan wel sluiten aan bij afspraken of prioriteiten voortkomende uit de regionale samenwerking in RIEC verband. Het betreft:

1. Uitvoering plan van aanpak drugs voor Hillegom, Lisse en Teylingen zoals opgesteld door onderzoeksbureau M-Ball (met medewerking van interne en externe samenwerkingspartners)
Drugscriminaliteit is een groeiend probleem in zowel Hillegom, Lisse als Teylingen. Het plan van aanpak voorziet in diverse maatregelen, zowel preventief als repressief, om de productie en handel van en in drugs terug te dringen.
2. Actualisatie van het Ondernijningsbeeld voor Hillegom in samenwerking met het RIEC
Het Ondernijningsbeeld betreft een overzicht van de mate waarin verschillende vormen van ondernijnde criminaliteit zich voordoen in een bepaalde gemeente, inclusief de eventuele aanwezigheid van risicofactoren. Op basis van dit overzicht is een gerichtere inzet van interne en externe capaciteit mogelijk. Het huidige Ondernijningsbeeld dateert uit 2018.
3. Extra aandacht voor (interne) awareness, waaronder vastgoed
Om ondernijnde criminaliteit zo veel als mogelijk tegen te gaan, is het belangrijk dat inwoners, ondernemers, medewerkers en bestuurders zich bewust zijn van de signalen van ondernijnde criminaliteit, deze herkennen en uiteindelijk ook melden. Bestuurlijk is de wens om binnen de organisatie (onder andere) extra aandacht te besteden aan het thema Vastgoed.

Uitvoering van deze werkzaamheden vraagt extra capaciteit van het team Ondernijning. Deze capaciteit kan niet geleverd worden vanuit de bestaande formatie. Het betreft 0,8 fte extra voor de inzet in de 3 gemeenten gezamenlijk. Het aandeel voor Hillegom bedraagt € 33.649 structureel. Op basis van de verdeelsleutel 1:1:1

Ondernijning staat niet op zichzelf en is voor een succesvolle aanpak afhankelijk van de deskundigheid en inzet van andere disciplines. Naast een uitbreiding van de capaciteit binnen het programmateam Ondernijning, is een vergrote inzet van het team Openbare Orde en Veiligheid noodzakelijk om uitvoering te kunnen geven aan de reeds ingezette koers.

Openbare Orde en Veiligheid

Wanneer ingezet wordt op ondernijning heeft dat op verschillende manieren van invloed op de teams OOV en de BOA's. Er is sprake van een ketensamenwerking: OOV doorloopt het bestuurlijke traject van aanschrijven/aanstellen/zienswijze/bezwaar/voorlopige voorziening, beroep/hoger beroep. De BOA's voeren de maatregel uit, controleren en houden toezicht.

Bibob

De inzet van Bibob is een belangrijk instrument in het kader van preventie en het voorkomen van ondernijnde activiteiten. Bij de invoering van het Bibob-beleid werden enkel vergunningen in het kader van de Drank- en horecawet getoetst. Door 'verplichte' en noodzakelijke aanpassing van het beleid in 2021 waarbij uitgegaan is van regionale eenduidigheid, is het toetsingskader verruimd en kunnen nu bijvoorbeeld ook

omgevingsvergunningen die betrekking hebben op een bepaalde branche en vergunningsaanvragen voor casino's getoetst worden. Daarnaast is het aantal aanvragen Drank- en horecawet toegenomen (veelvuldige overnames in deze branche) en de toetsing en afhandeling van dossiers in de afgelopen periode ingewikkelder geworden ('juridisering'). De belangen zijn groot, de inzet van ondernemers is professioneel en gespecialiseerd.

Concreet is behoefte aan een extra 0,5 fte medewerker voor de uitvoering van het Bibob beleid en toetsing van dossiers. Dit betekent een uitbreiding van het aantal beschikbare uren naar 1 fulltime (36 uur) medewerker. De kosten van de benodigde formatie voor Hillegom bedraagt € 15.268 structureel. Indien de benodigde uitbreiding van uren niet mogelijk is, dan betekent dit dat het Bibob-beleid aangepast

Bestuurlijke besluiten/maatregelen O.O.V

Het verzoek en de noodzaak om de inzet van bestuurlijke maatregelen is in de afgelopen jaren significant toegenomen. Dit betreft niet alleen de sluiting van panden/woningen op grond van de Opiumwet maar ook de sluiting van panden/woningen in het kader van de openbare orde en veiligheid. Daarnaast is ook de noodzaak aan verschillende soorten bestuurlijke maatregelen in het kader van openbare orde en veiligheid (gebiedsverboden, dwangsommen voor handel in drugs, aanlijn- en muilkorf gebod, gedragsaanwijzing aanpak woonoverlast) sterk gegroeid. Aan deze noodzaak kan nu minimaal opvolging gegeven worden. Hier kan nog aan toegevoegd worden dat veel meer dan voorheen door partijen gekozen wordt voor het juridische traject. De juridische toetsing van bestuurlijke maatregelen door de commissie Bezwaar & Klachten en de rechter is de afgelopen jaren zwaarder en omvangrijker is geworden. Concreet is behoefte aan 1 extra fte medewerker voor bestuurlijke besluiten/maatregelen. De benodigde capaciteit kan niet geleverd worden vanuit de bestaande formatie. De kosten van de benodigde formatie voor Hillegom bedraagt € 30.536 structureel.

Bouw- en woningtoezicht

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het uitgangspunt om de regels voor ruimtelijke ontwikkeling te vereenvoudigen en waar mogelijk samen te voegen. Veel vergunningen verdwijnen en maken plaats voor algemene regels. Minder vergunningen dus, maar dat betekent niet dat het er voor bouw- en woningtoezicht makkelijker op geworden is. Want wanneer algemene regels, open normen en beleidsregels van toepassing zijn vraagt die om interpretatie. Dat maakt dat voor bouw en woningtoezicht niet minder werk is gekomen (minder vergunningen = minder controle) sterker nog de verwachting is dat met de invoering van de Omgevingswet de druk op toezicht en handhaving zal toenemen. De werkzaamheden van de bouwinspecteurs in de afgelopen jaren is verschoven van de controle op de naleving van de bouwvoorschriften (minder intensief qua tijd) naar zaken die in strijd zijn met het omgevingsplan. Handhaving van de voorschriften van een omgevingsplan vraagt om goede samenwerking met collega's binnen en partners buiten de organisatie wat moet leiden tot een integrale aanpak. Er wordt van de handhavers verwacht dat ze handelen 'in de geest van de Omgevingswet'. Oftewel: oog voor het doel van die regels, handhaven met de menselijke maat". Dit betekent dat veel zaken in overleg met inwoners en bedrijven opgelost kunnen worden. Tegelijkertijd is er sprake van een grote mate van verjuridisering waar te nemen waardoor er meer dan in het verleden handhavingsverzoeken ingediend worden, en de rechter wordt opgezocht om een onafhankelijk oordeel te vellen en mediaton niet meer leidt tot een oplossing. Op het moment dat er een handhavingsverzoek is ingediend is de gemeente gebonden aan wettelijke termijnen. Handhavingsverzoeken brengen met zich mee dat deze per definitie urgent zijn en afgehandeld moeten worden. De afgelopen periode hebben wij opgevangen door op dossierbasis extern in te huren en is een jurist van een ander team voor langere periode gedetacheerd geweest. Echter geconstateerd moet worden dat er sprake is van een structureel meer dossiers. Op dit moment is de bestaande formatie te krap en zijn wij genooddaakt om in te huren, immers vanwege de wettelijke termijnen kunnen wij niet temporiseren of prioriteiten stellen. Concreet is behoefte aan 1 extra fte medewerker. De kosten van de benodigde formatie voor Hillegom bedraagt € 30.536 structureel.

Mobiliteit

Versnellen aanleg netwerk van doorfietsroutes

Het verduurzamen van mobiliteit vindt op alle overheidsniveaus plaats. Onderdeel van dit beleid vormt het stimuleren van fietsen. Het mobiliteitsplan van Hillegom, *Duurzaam Bereikbaar Hillegom*, zet de fiets op 1. Holland Rijnland besloot in 2024 over een plan voor een doorfietsroutenetwerk. Dit plan werkt de afspraak over een pakket fietsmaatregelen in het kader van de noordelijke ontsluiting van de Duin- en Bollenstreek verder uit. Vervoerregio Amsterdam werkt nauw samen met Holland Rijnland voor de realisatie van provinciegrensoverschrijdende doorfietsroutes. Een van de drie geprioriteerde routes vormt de verbinding (grofweg) tussen station Hillegom en station Nieuw Vennep. In 2025 starten de voorbereidingen, waarna in de jaren daaropvolgend de uitvoering ter hand wordt genomen

Mobiliteitsmaatregelen Noordelijke Duin- en Bollenstreek

Voor realisatie van de verschillende maatregelen voor de ontsluiting van de noordelijke Duin- en Bollenstreek zijn verschillende voorbereidende onderzoeken noodzakelijk: milieustudies, flora en fauna, water en bodem sturend, grondonderzoeken, verduurzamingsmogelijkheden, afstemming met ruimtelijke ontwikkelingen, etc.. Communicatie en participatie maakt een belangrijk deel uit van de uitvoering van het hele project.

Wonen

Wonen, nu en in de toekomst

De uitkomsten van het woonbehoefteonderzoek "Wonen, nu en in de toekomst" en onze Woningbouwkalender vormen de basis voor het actualiseren begin volgende jaar van het nieuwe Woonprogramma en de verdere planvorming van woningbouwontwikkelingen.

Het doel is om de komende jaren een inhaalslag te maken door het realiseren van voldoende (flexibele) betaalbare huurwoningen voor verschillende aandachtsgroepen (met name Hillegomse starters, senioren en spoedzoekers). Daarnaast is het doel om ook te voldoen aan de opdracht voortkomend uit de Spreidingswet.

Wet Versterking regie volkshuisvesting

De wet (nu nog voorstel) Versterking regie volkshuisvesting geeft het Rijk, provincies en gemeenten de wettelijke instrumenten om samen en met regionale afstemming regie te voeren op de volkshuisvesting.

Er zijn drie maatschappelijke opgaven waar het wetsvoorstel zich op richt: (1) regie op aantallen woningen en locaties, (2) regie op betaalbare woningen en evenredige verdelingen van de woningen en (3) verstevigen van de lokale prestatieafspraken. Provincies en gemeenten moeten meer gaan sturen op de huisvesting van aandachtsgroepen en ouderen.

Het voorstel bevat wijzigingen in verschillende wetten, zoals de Omgevingswet, Woningwet, Huisvestingswet 2014 en Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Deze wijzigingen zullen middels lagere regelgeving worden uitgevoerd. In het wetsvoorstel is opgenomen dat gemeenten een volkshuisvestingsprogramma opstellen, inclusief een (sub)regionaal afgestemde woonzorgvisie. Op dit moment is nog niet duidelijk wat de kosten zijn.

Wet Betaalbare huur

Om huurders een eerlijke prijs te laten betalen voor hun woning, wil het kabinet de middenhuur reguleren en het woningwaarderingstelsel (WWS) dwingend maken. De wet en het WWS zorgen ervoor dat de huurprijzen in verhouding staan tot de kwaliteit van de woning. Verhuurders worden verplicht zich aan de maximale huurprijzen te houden. Gemeenten worden verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Op dit moment is nog niet duidelijk wat de kosten zijn.

Omgevingswet

Transitie Omgevingswet

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet voldoen de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen en HLTsamen aan de minimale verplichtingen van de wet. Dit is echter pas het begin van een lange periode die nog volgt waarin juist zal moeten worden gewerkt aan het bereiken van de veranderingen en de doelstellingen zoals beoogd door de Omgevingswet. Hiervoor geeft de wet een ruime periode tot 2032, de zogenaamde transitieperiode. Met deze transitie zijn we bezig. Zo is er inmiddels een start gemaakt met een omgevingsplan voor het gehele grondgebied.

Er is een financiële strategie opgesteld, waarin gedurende de transformatie periode de ontwikkelingen en incidentele uitgaven worden gemonitord om inzichtelijk te maken welke van de incidentele kosten uiteindelijk structureel worden en van welke omvang zijn. Er is een rijksbijdrage in de “transitiekosten Omgevingswet” tot 2026 toegezegd. Het betreft incidenteel geld voor incidentele kosten ten behoeve van de transitie.

HLT samen kan zich dan de komende jaren op basis van het beschikbaar gestelde transitie budget blijven inzetten voor de ontwikkelingen op het gebied van dienstverlening, bedrijfsvoering en ruimtelijk beleid.

Nationaal Programma Landelijk en duurzame Greenport (=herijking ISG)

In de Duin- en Bollenstreek wordt in 2025 het Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport DBS (= herijking ISG) vastgesteld met de onderdelen toekomstverkenning, landschapsstrategie, financieringsonderzoek GOM, strategische doelen en een uitvoeringsprogramma.

Hierin worden de doelen vanuit het ZH-PLG op het gebied van water, natuur opgenomen. In het Uitvoeringsprogramma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport DBS 1.0 wordt op hoofdlijnen de uitvoering, governance en projecten opgenomen, die gezamenlijk wordt uitgewerkt en geactualiseerd. Het Gebiedsprogramma Groen DBS kan hier onderdeel van worden, evenals de uitvoering van bijvoorbeeld de 10% de groen/blauwe dooradering, verbeteren van de waterkwaliteit (voldoen aan de normen Kader Richtlijnen Water) voor 2027, versterken van de landschapskwaliteit, verbreden kuststrook met bomen, ecologische verbindingzones en biodiversiteit e.d.

Ook voor de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport DBS is capaciteit benodigd. Nog niet duidelijk is in hoeverre transitiegelden vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld.

Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)

Vanuit het NPLG hebben alle provincies – in hun rol van gebiedsautoriteit - een Gebiedsprogramma opgesteld om de doelen op het gebied van klimaat, water, natuur en stikstof tijdig te bereiken. In Zuid-Holland is ZH-PLG opgesteld en per 1 juli ingeleverd bij het Rijk. De Duin- en Bollenstreek is een deelgebied van het gebied Kust en Duinen. De deelnemende gemeenten en het Hoogheemraadschap zitten samen met de provincie ZH in een regiegroep ZH-PLG (ambtelijk en bestuurlijk). In het kader van de voorbereiding van dit Gebiedsprogramma zijn geen gelden beschikbaar gesteld. Wel kan (deels) aanspraak gemaakt worden op de transitiegelden van het Rijk om lokaal (mede) uitvoering te geven aan het gebiedsprogramma NPLG voor de Duin- en Bollenstreek en de juridische borging in omgevingsplannen.

Prijsstijgingen buitenruimte

Onderhoudswerkzaamheden en fysieke projecten in de buitenruimte hebben te maken met enerzijds vertragingen in de uitvoering als gevolg van gebrek aan personeel bij externe aannemers en stikstofproblematiek maar ook met prijsstijgingen. Gevolg hiervan is dat er sprake is van stijgende projectkosten. Met betrekking tot onderhoud van wegen was afgelopen jaar sprake van een gemiddelde veel hogere prijsstijging (12%) dan de indexatie van de begroting. Verwacht wordt dat ook komend jaar met een hoger gemiddeld percentage rekening gehouden moet worden. De verwachting is dat structureel € 61.152 extra nodig is per jaar.

Openbare ruimte en Duurzaamheid

Programma Duurzaamheid

Met het programma duurzaamheid werken we aan het realiseren van de duurzaamheidsdoelen aan de hand van drie pijlers: - energietransitie - toekomstbestendige leefomgeving - grondstoffen en circulariteit. We regisseren en faciliteren om zo duurzaamheid binnen lopende trajecten beter te borgen en te versnellen en bij nieuwe ontwikkelingen duurzaamheid aan de voorkant nog beter mee te nemen.

Grootschalige wind en zonne-energie

In de LES is de ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn vastgelegd. Daarnaast is ook de doelstelling voor grootschalige duurzame energie in 2030 vastgelegd. De uitwerking van deze doelstelling blijft achter en versnelling is wenselijk om ambitie 'Energie-neutraal in 2050' en doelstelling 2030 te realiseren.

Netcongestie

Vanuit de RES, LES en TWV hebben we ons gecommitteerd aan energie neutrale gemeenten in 2050. Om deze doelstelling te bereiken zijn keuzes nodig (warmtenet, smart grid laadinfrastructuur, energieopslag, slimme toepassingen op bedrijventerreinen (grootverbruikers) en duurzame opwek met windmolens en zonnepanelen). Deze keuzes zorgen er ook voor dat we in de toekomst congestie zoveel mogelijk weten te beperken.

Aardwarmte

Gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen zijn voornemens een verkenning aan te gaan met woningcorporaties (STEK en Padua) en Aardwarmte Rijnland (D4, Firan (dochteronderneming Alliander) en Shell Geothermie). Deze partijen gaan daarmee samen verkennen hoe een warmtenetwerk ontwikkeld kan worden, evenals het bepalen en aanwijzen van warmtekavel(s) alsmede het oprichten van een warmtebedrijf.

Toekomstbestendige leefomgeving

Vanuit de pijler toekomstbestendige leefomgeving gaan we klimaatadaptatie in de breedte oppakken. Naast wateroverlast, gaan we ook de thema's droogte, bodemdaling, hitte en overstroming uitwerken. Dit wordt geborgd in de instrumenten van de Omgevingswet: - Concretisering ambities klimaatadaptatie en biodiversiteit in de omgevingsvisie - Borging juridische regels in omgevingsplan - Uitvoeringsprogramma maken voor de uitwerking van ambities voor klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Wet natuurbescherming (soortenmanagementplan)

De Wet natuurbescherming (Wnb) speelt een grote rol in ruimtelijke ontwikkelingen en verduurzaming van bestaande woningen. Met het isoleren van woningen kunnen we bijdragen aan energiebesparing, maar om te voorkomen dat beschermde soorten worden geschaad door de isolatiewerkzaamheden is onderzoek nodig om te achterhalen welke soorten aanwezig zijn en welke maatregelen nodig zijn voor bescherming. We gaan aan de slag met het opstellen van een Soorten Management Plan (SMP) om te voorkomen dat voor elk huis een apart onderzoek moet worden uitgevoerd en getoetst.

2.3 Programma Bedrijvigheid

Regionale economie

Governance Economic Board Duin- en Bollenstreek (EBDB)

De gemeenteraden van de vijf gemeenten in de Duin- en Bollenstreek (Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen) zijn in 2023 akkoord gegaan met een jaarlijkse bijdrage aan de Governance EBDB van € 50.000 per gemeente voor de periode 2023 t/m 2026. Dit bedrag is later, na de onderhandelingen, bijgesteld naar € 55.000.

De jaarlijks bijdragen aan de EBDB zijn vastgesteld t/m 2026 met de intentie om 2 keer met 2 jaar te verlengen (dus t/m max. 2030). De programmadoelen van de EBDB zijn eveneens opgesteld met oog op een termijn van 8 jaar. In 2026 en 2028 vindt een evaluatie plaats, primair bedoeld om (indien nodig) te kunnen bijsturen op het

uitvoeringsprogramma. Op basis van de uitkomsten van de evaluaties worden in 2026 en 2028 besluiten tot verlenging aan de vijf gemeenteraden voorgelegd.

Over de exacte hoogte van het jaarlijks projectenbudget en de verdeling over de vijf gemeenten (nieuw ten opzichte van voorgaande periode is dat Katwijk ook participeert en financieel bijdraagt) moet nog besluitvorming door de gemeenteraden plaatsvinden. Het voorstel is de bijdrage EBDB meerjarig, ook voor de jaren na 2026, in de begroting op te nemen voor een bedrag van € 157.000.

Stichting Greenport Duin- en Bollenstreek

De Stichting Duurzame Greenport ontvangt € 180.000 per jaar van de vijf gemeenten in de Duin- en Bollenstreek gezamenlijk (Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen). Elke gemeente draagt € 36.000 bij. Dit is voor de gemeente Hillegom niet volledig in de meerjarenbegroting gedekt. Het voornemen is de Stichting Greenport te integreren in de Stichting Economic Board Duin- en Bollenstreek. We gaan ervan uit dat ook na de integratie deze financiële bijdrage jaarlijks nodig is.

Uitvoering Regionale Bedrijventerreinen Strategie

De gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen hebben samen met Noordwijk een Regionale Bedrijventerreinenstrategie opgesteld. Die wordt als onderdeel van de Regionale Bedrijventerreinenstrategie van Holland Rijnland voor vaststelling aangeboden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland. De strategie vormt de kaders voor transformatie, revitalisering en ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen. De provincie heeft recentelijk bekend gemaakt in de toekomst alleen nog medewerking te willen verlenen aan plannen die in een vastgestelde Bedrijventerreinstrategie zijn opgenomen.

De strategie moet worden uitgewerkt naar een uitvoeringsprogramma. Dit wordt voorbereid in 2024 en uitgevoerd vanaf 2025. De afspraken die zijn opgenomen in de strategie worden geprioriteerd in samenspraak met de andere gemeenten. Het gaat daarbij over verduurzamen van bedrijventerreinen, thematisering van terreinen (o.a. juiste bedrijf op de juiste plek), transformatie, realisatie nieuwe terreinen, klimaatadaptatie, energietransitie, herinrichting, werkgelegenheid en het versterken van de organisatiegraad op terreinen. Voor een deel van de afspraken is het noodzakelijk het lokale accountmanagement bedrijven te versterken danwel regionaal accountmanagement te realiseren. De kosten van het uitvoeringsprogramma worden in Q3 van 2024 duidelijk.

Ondersteuning leefbaarheid in Hillegom

Binnen Hillegom worden lokaal en regionaal vele activiteiten georganiseerd die bijdragen aan de economische en recreatieve/toeristische positie van gemeente, die de levendigheid van het centrum ondersteunen en de maatschappelijke samenhang stimuleren. Gezamenlijk zorgt dit ervoor dat de leefbaarheid en het vestigingsklimaat van Hillegom wordt versterkt. Dit leidt tot veel aanvragen van organiserende partijen om een bijdrage.

Omdat er geen budget is voor het ondersteunen van deze activiteiten, anders dan het budget voor het bijdragen aan Toeristische Activiteiten, wordt een deel van de toegekende bijdragen ten laste gebracht van restanten op andere posten. Dit moet erbij worden geraamd bij de tussenrapportage, anders worden de budgetten overschreden. Door 1 budget beschikbaar te stellen is voor alle partijen duidelijk hoeveel de gemeente Hillegom aan activiteiten wil bijdragen. Het is daarbij wel noodzakelijk dat er een duidelijk kader voor het bijdragen wordt ontwikkeld. Dat ontbreekt nu. Het budget moet structureel met € 50.000,- verhoogd worden om deze activiteiten te kunnen ondersteunen.

2.4 Programma Bestuur

Dienstverlenende overheid

Reisdocumentenpiek 2024-2029

In 2014 is met de Paspoortwet de geldigheidsduur van een reisdocument voor volwassenen van 5 naar 10 jaar gegaan. Dit betekent dat, vanaf 2024, het aantal aanvragen van reisdocumenten exponentieel zal stijgen. Dit

wordt ook wel de 'reisdocumentenpiek' genoemd en zal tot 2029 duren. De reisdocumentenpiek heeft impact op de gemeentelijke dienstverlening aan de balie van Burgerzaken. Om deze piek het hoofd te bieden is extra formatie en verruiming van openingstijden noodzakelijk zodat de overige werkzaamheden door kunnen gaan. De kosten 2025 bedragen voor Hillegom € 191.512. Een deel van de kosten worden gedekt uit de meeropbrengsten van de producten. Per saldo ontstaat er een negatief effect van € 76.512 in 2025.

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel de overheid transparanter en toegankelijker te maken. De wet kent twee focusgebieden: passieve openbaarmaking en actieve openbaarmaking. Naast het openbaar maken van stukken wordt er vanuit de wet geëist dat organisaties de informatiehuishouding op orde brengen.

Passieve openbaarmaking

Passieve openbaarmaking regelt het recht om informatie bij bestuursorganen op te vragen. Sinds de invoering van de Woo, is er een sterke stijging in het aantal informatieverzoeken waar te nemen. Deze stijging kan deels worden verklaard door vereenvoudiging van het proces: een Woo-verzoek kan relatief eenvoudig via de website worden ingediend. Daarnaast maken commerciële partijen in toenemende mate gebruik van de Woo voor het verkrijgen van informatie.

Voor 2025 verwachten we binnen dit onderdeel geen grote ontwikkelingen. We blijven werken aan het verbeteren van het proces en het, waar mogelijk, verkorten van de doorlooptijden.

Actieve openbaarmaking

Verwacht wordt dat de Rijksoverheid in 2024 meer bekend zal maken over de tijdslijn voor actieve openbaarmaking. Het in 2024 ingerichte portaal zal hierin een belangrijke rol spelen. Afhankelijk van de tijdslijn wordt de verdere implementatie van dit onderdeel vormgegeven.

Informatiehuishouding op orde

Het op orde brengen van de informatiehuishouding is een belangrijk thema binnen de Woo. Pas wanneer de informatiehuishouding goed op orde is, kan informatie op een veilige en volledige manier actief openbaar gemaakt worden. Het project 'Samen Digitaal Transparant' geeft hier sinds 2023 invulling aan. Dit zal in 2025 doorlopen.

Samenwerkende overheid

Samenwerking Duin- en Bollenstreek

In 2023 en 2024 is de samenwerking tussen de vijf gemeenten in de Duin- en Bollenstreek (Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen) gegroeid en verstevigd. De vijf colleges zijn een programma van projecten overeengekomen waarbij er een gezamenlijk en gedeeld belang is en waarbij onze strategische positie als Duin- en Bollenstreek (DBS) sterker is dan vanuit de individuele gemeente. Daarom brengen we op deze projecten de mensen en middelen bij elkaar. Het is effectiever en efficiënter om tot concrete resultaten te komen. De gemeenteraden zijn hierover geïnformeerd met een raadsinformatiebrief in april 2024. Voor de aansturing van de projecten, het verstevigen van de strategische positie en de lobby richting partners en andere overheden, en de organisatie van de ambtelijke en bestuurlijke afstemming, is een kernteam DBS ingericht. Dit team staat onder leiding van de programmadirecteur DBS. Voor de dekking van de programmadirecteur en de organisatiekosten draagt elke gemeente € 50.000 bij.

Regionaal Investeringsagenda (RIA) Holland Rijnland

Op 28 maart 2024 heeft de gemeenteraad van Hillegom besloten een positieve zienswijze af te geven op de concept Regionaal Investeringsagenda (RIA) van Holland Rijnland. Onderdeel van de RIA is de financiële paragraaf waarin elk van de dertien gemeenten een financiële bijdrage gevraagd wordt, naar rato van het inwoneraantal.

Op 3 april 2024 heeft het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland de RIA vastgesteld. De incidentele bijdrage voor 2025 bedraagt € 269.148.

De gemeenteraad kan zich vinden in de RIA en hierin opgenomen prioritaire projecten. De projecten uit de uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek hebben voor het overgrote deel een plek gevonden in de RIA. De RIA vormt een belangrijke motor voor cofinanciering van specifieke regionale projecten ter verbetering van de bereikbaarheid en leefbaarheid van de regio.

Versterking interprovinciaal en intergemeentelijke samenwerking ZK/MRA/Regio Leiden

Onderstaande trends maken dat de interbestuurlijke en ambities relaties alsmede anticipatie versterkt moeten worden:

- De ruimtelijke ontwikkeling en bouwopgave in het zuiden van Kennemerland (inclusief Haarlemmermeer) en daarmee een extra druk op de mobiliteit, maatschappelijke voorziening en recreatiegebieden.
- De bebouwing in economische ontwikkeling van de stedelijke as (inclusief Leiden) geven een extra druk op onze recreatieve functie en open landschap.
- De economische en ruimte druk binnen de MRA (Metropool Regio Amsterdam) en ook de kansen binnen deze regio.

Rechtmatige overheid

Network and Information Security Richtlijn (NIS2) / Wet Beveiliging Netwerk- en Informatiesystemen (Wbni)

De richtlijn stuurt op risico's die netwerk- en informatiesystemen bedreigen, zoals cyberbeveiligingsrisico's. De komst van de NIS2-richtlijn moet bijdragen aan meer Europese harmonisatie en een hoger niveau van cybersecurity bij bedrijven, organisaties en overheden. De richtlijn is eind 2023 van kracht gegaan voor alle Europese lidstaten. Deze lidstaten dienen de richtlijn vervolgens te vertalen naar lokale wetgeving. De NIS2 wordt in Nederland vertaald naar de Wet Beveiliging Netwerk- en Informatiesystemen (Wbni) en zal (naar alle waarschijnlijkheid) in 2025 in werking treden. Belangrijke pijlers, zover voor nu bekend, van deze nieuwe wetgeving zijn:

- De wetgeving is verplicht en afdwingbaar middels een autoriteit
- Er komt een 24-uurs meldplicht voor incidenten
- Wij zijn als gemeenten eindverantwoordelijke in de keten
- Basis cyber hygiëne krijgt concreet vorm

In 2024 wordt er een gap-analyse uitgevoerd. Na deze gap-analyse volgt er een actieplan in overleg met de HLT directie. In dit plan worden concrete stappen benoemd welke in 2024-2025 uitgevoerd moeten worden. Voor de uitvoering van deze stappen is een stevig bedrag en projectkracht nodig. Zover bekend komt hier geen subsidie vanuit het Rijk voor beschikbaar. In overleg met de HLT directie en het HLT Bestuur zullen we hier keuzes en prioriteringen in moeten maken.

Participerende overheid

Verordening participatie

De verwachting is dat in 2024 / 2025 de wet versterking participatie aangenomen zal worden door de eerste kamer. Dit wetsvoorstel regelt dat het decentraal bestuur inwoners in staat stelt te participeren bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Daarnaast wordt het uitdaagrecht wettelijk verankerd. Deze wet stelt het volgende: "Deze wijziging schrijft voor dat de vertegenwoordigende organen van de verschillende decentrale overheden de reikwijdte van de zogenaamde inspraakverordening moeten uitbreiden. Hierdoor zouden ingezetenen ook betrokken moeten worden bij de uitvoering en evaluatie van beleid en niet enkel bij de voorbereiding. Daarnaast expliciteert het wetsvoorstel de mogelijkheid die vertegenwoordigende organen hebben om een verordening vast te stellen waarin het uitdaagrecht is vastgesteld." Kortgezegd betekent dit dat de gemeente de inspraakverordening zal moeten uitbreiden tot een verordening participatie.

2.5 Algemene middelen

Overhead

De Gemeenteberichten is een van de offline kanalen die we als gemeente hebben om inwoners te:

- informeren over gemeentelijke activiteiten, zodat ze weten wat er speelt.
- informeren over (wijzigingen of nieuwe) dienstverlening
- betrekken bij ontwikkelingen en plannen
- informeren over agenda en besluiten (alleen Hillegom) van de gemeenteraad
- Informeren over officiële bekendmakingen (wettelijke taak)

De Gemeenteberichten wordt gepubliceerd in de lokale huis-aan-huis-bladen. Het contract is gezamenlijk aanbesteed voor de HLT-gemeenten. De uitkomst van de aanbesteding was fors hoger dan geraamd, om de huidige vorm en het huidige volume aanhouden wordt de raming verhoogd met € 34.221.

Parallel aan de inzet van de gemeenteberichten speelt de verdere digitalisering van informatie en de inzet van social mediakanalen. In 2025 wordt gewerkt aan een nieuwe koers voor de inzet van de gemeentelijke kanalen.

Financiële ontwikkelingen

3.1 Gemeenschappelijke regelingen

De gemeente Hillegom laat via verschillende verbonden partijen taken uitvoeren. De begrotingen voor 2025-2028 zijn de afgelopen periode ter zienswijze aangeboden aan de gemeenteraad. De gemeente verwerkt deze begrotingen één op één in haar eigen begroting als de gemeenteraad een positieve zienswijze geeft. Daarmee zijn bijdragen aan de verbonden partijen verplichte uitgaven voor de begroting van de gemeente Hillegom. In onderstaande tabel is een totaaloverzicht opgenomen van alle gemeenschappelijke regelingen en de bijbehorende bijstellingen in deze kadernota.

Bedragen x € 1.000, +/- = nadeel	2025	2026	2027	2028
Aanpassing Begroting 2025 Holland-Rijnland	3	38	38	38
Actualisatie ISD begroting 2025	686	686	686	686
Actualisatie BUIG Begroting 2025	-590	-590	-590	-590
Begroting 2025 HLTsamen (indexaties)	677	676	672	672
Belastingsamenwerking Cocensus	19	19	19	19
GR SOZorg geactualiseerde begroting (alleen uitvoeringsorganisatie)	41	41	41	41
Hecht geactualiseerde begroting	107	107	107	107
Herziening begroting Provalu	121	164	85	85
Indexatie deelnemersbijdrage Omgevingsdienst	76	76	76	76
Indexatie Veiligheidsregio 2025	105	75	45	45
Indexering Meerlanden cf. FKGR 3.7%	105	105	105	105
Regionale Investeringsagenda (RIA) Holland Rijnland	269			
Totaal	1.619	1.398	1.285	1.285

3.2 Indexatie

In deze paragraaf zijn alle effecten als gevolg van indexatie opgenomen. Grotendeels zijn deze gebaseerd op basis van de uitgangspunten voor de begroting 2024 (zie hoofdstuk 4.3 Operationele ontwikkelingen) en in een enkel geval is er sprake van afwijkende percentages.

Bedragen x € 1.000, +/- = nadeel	2025	2026	2027	2028
Indexatie 2025 DVO voor ieder 1 (9,6%)	145	145	145	145
Indexatie 2025 verleende subsidies 9,6%	289	289	289	289
Indexatie Beheer- en exploitatievergoeding Sportfondsen Hillegom	36	36	36	36
Indexatie jeugdhulp vervoer	4	4	4	4
Indexatie leerlingenvervoer	17	17	17	17
Indexatie materiële budgetten met 3,7%	353	353	353	353
Indexatie Onroerende Zaakbelasting met 3,7%	-199	-199	-199	-199
Indexatie salarissen en sociale lasten met 5,4%	85	85	85	85
Indexatie SOZ (OVA 6%)	274	274	274	274
Indexering Meerlanden DVO Openbare Ruimte	145	145	145	145
Jeugdhulpvervoer indexatie 2024	4	4	4	4
Leerlingenvervoer indexatie 2025	40	40	40	40
Verhoging budget salarissen en sociale lasten College van B&W	50	50	50	50
Totaal	1.242	1.242	1.242	1.242

3.3 Voorstellen

In deze paragraaf zijn alle voorstellen opgenomen die door de organisatie zijn aangeleverd. De wijzigingen zijn opgenomen omdat de lasten en baten wijzigen door :

- de uitvoering van een eerder genomen besluit
- een onvermijdelijke ontwikkeling
- een nieuwe of verhoging van bestaande ambitie.

De toelichting van de voorstellen zijn zoveel mogelijk opgenomen bij de beleidsmatige ontwikkelingen.

Bedragen x € 1.000, +/- = nadeel	2025	2026	2027	2028
Aardwarmte als grote kanshebber voor de Duin- en bollenstreek	100			
Actualisatie Groenbeheerplan 2023 - 2027	-140	-140	-140	-140
Afvalstoffenheffing (100% kostendekkendheid)	-766	-766	-766	-766
Algemene voorziening "het Stekkie" i.s.m. HOZO	118	118		
Bestuurlijke besluiten/maatregelen O.O.V	31	31	31	31
Bibob	15	15	15	15
Bijdrage Omgevingswet	104	137		
Bijdrage Samenwerking Duin- en Bollenstreek	50	50	50	50
Bijdrage Stichting Greenport Duin- en Bollenstreek	6	6	6	6

Bouw en woningtoezicht	31	31	31	31
CDOKE	432	432	432	432
CDOKE Rijksbijdrage	-432	-432	-432	-432
Extra capaciteit team beheer	161			
Extra capaciteit team beheer (dekking)	-161			
EBDB (€ 5.000 2025 t/m 2026 daarna, € 55.000 structureel)	5	5	55	55
Hogere kosten DVO inzameling restafval	303	303	303	303
Hogere uitgaven overige goederen en diensten OOV	25	25	25	25
Hogere uitgaven vergoeding bewegingsonderwijs	30	30	30	30
Indexering onderhoud wegen met 12,65%	61	61	61	61
Mobiliteitsmaatregelen Noordelijke Duin- en Bollenstreek	20	30	20	
Ondersteuning leefbaarheid in Hillegom	50	50	50	50
Project Dealbreakers Ondernijning	66	66	66	66
Projectbudget Economic Board Duin- en Bollenstreek	157	157	157	157
Reisdocumentenpiek 2024-2029	77	65	48	69
Rijksbijdrage voor implementatie omgevingswet	-104	-137		
Uitvoering prioriteiten aanpak Ondernijning	34	34	34	34
Versnellen aanleg netwerk van doorfietsroutes	70			
Werkbudget voor participatie initiatieven	5	5	5	5
Totaal	347	175	80	81

3.4 Overige mutaties

Onder de overige mutaties zijn mutaties opgenomen uit bijstellingen als gevolg van structurele constatering bij de Programmarekening 2023 (kosten elektriciteit, gas, water en netbeheer) en de bijstelling van dividend op basis van de laatst bekende cijfers.

Bedragen x € 1.000, +/- = nadeel	2025	2026	2027	2028
Aanvullend budget voor 4,5 FTE domein MO	12	12	12	12
Actualisatie leerlingenvervoer	100	100	100	100
Areaal verrekeningen Algemene uitkering	267	358	398	201
Bestendinging Zorg- en veiligheidstafels	13	13	13	13
Bijstellen budget Algemene grondexploitatie, geen bijdrage adviezen door derden. Budget is opgenomen in plannen.	-13	-13	-13	-13
Bijstellen en indexeren publieke heffingen 2025-2028	29	29	29	29
Bijstellen en indexeren water verbruik 2025-2028	6	6	6	6
Bijstellen gas verbruik 2025-2028	65	65	65	65
Bijstellen netbeheer 2025-2028	40	40	40	40
Bijstellen verbruik elektriciteit 2025-2028	511	511	511	511

Indexaties zijn opgenomen in gewijzigde budgetten, bedrag vervalt	-380	-514	-514	-514
Geen baten van haven- en kadegelden, taak overgedragen aan vereniging.	9	9	9	9
Geen uitgaven op bruto vergoedingen, bedrag opgenomen onder salarislaster.	-29	-29	-29	-29
Geen uitgaven op overige goederen en diensten, berekening op adviezen derden.	-11	-11	-11	-11
Hoger inkomsten verhuur Prinses Irenelaan 16	-5	-5	-5	-5
Hoger inkomsten verhuur Van den Endelaan 5a-b	-8	-8	-8	-8
Hoger inkomsten verhuur Weerlaan 20	-58	-58	-58	-58
Hogere advertentiekosten gemeenteberichten	34	34	34	34
Hogere inkomsten indexatie Stationweg 29-31	-3	-3	-3	-3
Hogere inkomsten Indexatie verhuur sporthal/zwembad Vosselaan 152	-30	-30	-30	-30
Hogere inkomsten verhuur grond Stationsweg 45	-2	-2	-2	-2
Hogere inkomsten verhuur Hoofstraat 115	-3	-3	-3	-3
Hogere opbrengsten rente schatkistbankieren	-200	-100	-50	
Lager inkomsten subsidie duurzame stroom Vosseln 152	2	2	2	2
Lagere huur inkomsten Van den Endelaan 7b	5	5	5	5
Lagere inkomsten verhuur gymzaal Guido Gezellelaan	29	29	29	29
Lagere storting voorziening CJG Abellalaan 1	-5	-5	-5	-5
Lagere uitgaven Mutatie voorziening Guido Gezellelaan 1	-7	-7	-7	-7
Lagere uitgaven voor het maken van de leerlingenprognose	-5	-5	-5	-5
De rente van de langlopende geldlening is lager	-66			
Taakmutatie opgenomen in begroting uitvoeringsorganisatie	82	82	82	82
Toename kosten berekeningen in kwantiteit en inflatie.	9	9	9	9
Toerekening uren projecten en investeringen	-250	-250	-250	-250
Verhoogde dividend door verbeterde omzet Alliander	-267	-267	-267	-267
Vermindering afschrijving door achterblijven investering	-215			
Totaal	-344	-7	83	-63

Overige mutaties

Aanvullend budget voor 4,5 FTE domein MO

Aanvullend budget nodig voor 4,5 FTE domein MO. Eerdere berekening was niet voldoende voor dekking.

Actualisatie leerlingenvervoer

In de oorspronkelijke begroting van het leerlingenvervoer is uitgegaan van een te laag bedrag. Daarnaast worden de ritten langer en daardoor ook moeilijker te combineren. Hierdoor moeten meer taxi's rijden. Op basis van de werkelijk gemaakte kosten in 2023 en een inschatting van de kosten op basis van de eerste facturen 2024 leidt dit tot structurele verhoging van € 100.000.

Areaal verrekeningen Algemene uitkering

Meerjarig wordt rekening gehouden met de areaal uitbreiding, door deze verrekeningen zijn deze ingebracht in de begroting 2025-2028.

Bestendinging Zorg- en veiligheidstafels

In 2021 heeft de raad beslist tot bestendinging van de Zorg- en veiligheidstafels. De kosten hiervan zijn voor administratieve ondersteuning.

Bijstellen budget Algemene grondexploitatie, geen bijdrage adviezen door derden. Budget is opgenomen in plannen.

Bijstellen budget Algemene grondexploitatie, geen bijdrage adviezen door derden. Budget is opgenomen in plannen.

Bijstellen en indexeren publieke heffingen 2025-2028

De verwachtte kosten t.b.v. publieke heffingen zijn de afgelopen jaren weinig tot niet geïndexeerd, de begroting wordt hiermee structureel aangepast.

Bijstellen en indexeren water verbruik 2025-2028

De verwachtte kosten t.b.v. water verbruik zijn de afgelopen jaren weinig tot niet geïndexeerd, de begroting wordt hiermee structureel aangepast.

Bijstellen gas verbruik 2025-2028

De verwachtte kosten t.b.v. gas verbruik zijn de afgelopen jaren weinig tot niet geïndexeerd, de begroting wordt hiermee structureel aangepast.

Bijstellen netbeheer 2025-2028

De verwachtte kosten t.b.v. netbeheer zijn de afgelopen jaren weinig tot niet geïndexeerd, de begroting wordt hiermee structureel aangepast.

Bijstellen verbruik elektriciteit 2025-2028

De verwachtte kosten t.b.v. verbruik elektriciteit zijn de afgelopen jaren weinig tot niet geïndexeerd, de begroting wordt hiermee structureel aangepast.

Geen baten van haven- en kadegelden, taak overgedragen aan vereniging.

Geen uitgaven op bruto vergoedingen, bedrag opgenomen onder salarislasteren.

Geen uitgaven op overige goederen en diensten, berekening op adviezen derden.

Hoger inkomsten verhuur Prinses Irenelaan 16

Indexatie huur 2023/2024.

Hoger inkomsten verhuur Van den Endelaan 5a-b

Hoger inkomsten verhuur Weerlaan 20

Huur is per 1 januari 2022 gewijzigd naar kosten dekkende huur. De begroting is hier niet eerder op aangepast.

Hogere advertentiekosten gemeenteberichten

Zie Beleidsmatige ontwikkelingen.

Hogere inkomsten indexatie Stationsweg 29-31

Hogere inkomsten Indexatie verhuur sporthal/zwembad Vosselaan 152
Indexatie 2023 en 2024.

Hogere inkomsten verhuur grond Stationsweg 45

Hogere inkomsten verhuur Hoofstraat 115

Hogere opbrengsten rente schatkistbankieren

Door de geraamde positieve financieringspositie wordt de ontvangen rente hoger ingeschat.

Indexaties zijn opgenomen in gewijzigde budgetten, bedrag vervalt

Lager inkomsten subsidie duurzame stroom Vosselaan 152

De subsidie is de afgelopen jaren niet meer toegekend en wordt ook niet meer in de toekomst verwacht.

Lagere huur inkomsten Van den Endelaan 7b

Lagere inkomsten verhuur gymzaal Guido Gezellelaan

In 2025 zal dit pand worden gesloopt en opnieuw worden opgebouwd. Wij verwachten na afronding van de bouw weer inkomsten te genereren.

Lagere storting voorziening CJG Abellalaan 1

Lagere uitgaven Mutatie voorziening Guido Gezellelaan 1

Pand wordt gesloopt in 2025. Voorziening zal niet worden gebruikt.

Lagere uitgaven voor het maken van de leerlingprognose

Langlopende geldlening is lager

De geraamde rente van de langlopende geldlening is lager door een lager geleend bedrag.

Taakmutatie opgenomen in begroting uitvoeringsorganisatie

Toename kosten berekeningen in kwantiteit en inflatie.

Toerekening uren projecten en investeringen

Aan projecten en investeringen worden de gemaakte uren voor voorbereiding en uitvoering toegerekend. Dit is een voordeel voor de exploitatie. Afgelopen jaren waren de werkelijke toerekening hoger dan geraamd.

Verhoogde dividend door verbeterde omzet Alliander

Vermindering afschrijving door achterblijven investering

Vermindering afschrijving door achterblijven investering

Te hanteren uitgangspunten

4.1 Toezichtregime provincie

De provincie Zuid-Holland houdt toezicht op de financiën van de gemeenten in de provincie op basis van artikel 203 van de Gemeentewet. In de Begrotingscirculaire 2025 zijn de wettelijke criteria en een aantal (actuele) onderwerpen opgenomen die bijzondere aandacht verdienen voor het financiële toezicht.

De provincie kent twee vormen van toezicht:

Preventief (toezicht vooraf):

- De gemeente kan formeel geen uitgaven doen zonder machtiging van de provincie.
- Repressief (toezicht achteraf):
De provincie volstaat ermee de gemeente op afstand te volgen via de begroting, jaarrekening, overige ter kennisneming ingezonden financiële stukken en het voeren van overleg op ambtelijk niveau.

Voor het nemen van de beslissing hierover vormt de provincie zich over de volgende elementen een oordeel:

- De begroting 2025 moet in evenwicht zijn (structurele lasten worden gedekt door structurele baten) of uit de meerjarenraming blijkt dat dit evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht en uiterlijk in 2028;
- De jaarrekening 2023 moet materieel in evenwicht zijn;
- De vastgestelde jaarrekening 2023 en de begroting 2025 moeten tijdig, respectievelijk voor 15 juli en 15 november 2024, zijn ingezonden.

4.2 Autonome financiële ontwikkelingen

Begrotingswijzigingen

In deze Kadernota zijn de nu bekende begrotingswijzigingen, die structurele gevolgen hebben, meegenomen tot en met de raad van april 2024. Voor zover mogelijk worden begrotingswijzigingen met structurele gevolgen tot en met de gemeenteraad van juni meegenomen in de begroting 2025.

Algemene uitkering

Bij de berekening van de Algemene uitkering voor de Programmabegroting 2025 wordt uitgegaan van de Meicirculaire 2024. In deze Kadernota 2025 is rekening gehouden met de uitkomsten van diverse circulaires tot en met de Meicirculaire 2024.

Inflatie

Wij volgen het percentage dat wordt vastgesteld in het samenwerkingsgebied Holland Rijnland, de Financiële kaderstelling. Voor materiële lasten is deze vastgesteld op een inflatiecijfer van 3,7% en voor personele lasten op 2,4%. In de begroting 2025 houden wij rekening met deze stijging. De verschillende baten (huren, leges en dergelijke) en belastingen passen wij eveneens aan met het inflatiecijfer. Voor de inflatie van de welzijnsinstellingen die subsidie ontvangen van de gemeente hanteren we een inflatiecijfer van 9,6%.

Verbonden partijen

De verbonden partijen stellen individueel een begroting op. Voor de gemeenschappelijke regelingen volgen wij het percentage dat sinds enige tijd wordt vastgesteld in het samenwerkingsgebied Holland Rijnland. Voor 2025 zijn de volgende percentages vastgesteld:

Personeelslasten: 2,4%.

Materiële lasten: 3,7%.

Investerings

De (vervangings)investerings worden voortgezet op basis van de geldende beheer- en onderhoudsplannen en zijn toegevoegd in het overzicht investeringsschema.

Financiële verordeningen en nota's

Wij houden rekening met de kaders in de gemeentelijke financiële verordening (art. 212 gemeentewet) die de gemeenteraad heeft vastgesteld

Rekenrente

Voor het jaar 2025 wordt uitgegaan van een rekenrente van 0%. De rente, op basis de te berekende rekenrente, wordt niet toegerekend aan de activa van de diverse thema's. Het te betalen bedrag aan rente is in de exploitatie opgenomen onder treasury.

Onvoorziene uitgaven

De post onvoorziene ramen wij op € 25.000..

4.3 Operationele ontwikkelingen

Inwoners en woningen

Het aantal woningen en inwoners in de gemeente Hillegom is gebaseerd op de vastgestelde aantallen per 1 januari 2024. Het aantal woningen is een belangrijke maatstaf bij de berekening van de hoogte van de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Hierbij is de peildatum 1 januari van een kalenderjaar.

Het aantal inwoners per 1 januari 2024 bedraagt 22.822. Het verwachte aantal woningen dat in 2024 wordt opgeleverd is 123, per woning rekenen we op 1,5 inwoners, het aantal inwoners per 1 januari 2025 komt dan uit op 23.007. Het aantal aansluitingen voor de diverse rechten wordt met het verwachte aantal op te leveren woningen verhoogd.

In de meerjarenraming gaan we om een aantal redenen uit van hetzelfde aantal woningen en inwoners. De toename van het aantal woningen en inwoners leidt tot meer (belasting)inkomsten en hogere Algemene uitkering. Maar tegelijkertijd leidt het tot meer onderhoudskosten (bij areaaluitbreiding) en tot aanpassing van verschillende maatstaven van de algemene uitkering. In de Algemene uitkering houden we rekening met de geraamde toename aantallen woningen. De Meicirculaire en bijvoorbeeld de wijzigingen in de WOZ-waarde van de objecten heeft gevolgen voor de nu opgenomen berekeningen. De WOZ-kortingen in de Algemene uitkering is een macro berekende korting, hierdoor zijn de WOZ-waarden gelijk gehouden.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Algemene uitkering	Meicirculaire 2024	Meicirculaire 2024	Meicirculaire 2024	Meicirculaire 2024
Inflatie	3,70%	0%	0%	0%
Verbonden partijen, loon	11,10%	0%	0%	0%
Verbonden partijen, materieel	3,70%	0%	0%	0%
Gesubsidieerde welzijnsinstellingen	9,60%		0%	0%
OZB-tarieven	pm	0%	0%	0%
Afvalstoffenheffing	100% kostendekkend	100% kostendekkend	100% kostendekkend	100% kostendekkend
Rioolrecht	100% kostendekkend	100% kostendekkend	100% kostendekkend	100% kostendekkend
Overige belastingen en heffingen	3,70%	0%	0%	0%
Rentepercentage Reserve en voorzieningen	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%
Rentepercentage investeringen	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%
Onvoorzien	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Aantal inwoners 1 januari	23.007	23.007	23.007	23.007

Overzicht investeringschema

Omschrijving	Bedragen x € 1.000				Afschrijvings- termijn	Besluit nodig van (voordat het krediet wordt vrijgegeven)
	2025	2026	2027	2028		
Programma 1: Samenleven						
Vervanging veld 1 (kunstgras) SV Hillegom 2025 (ResKapL)	291				10	geen, eerder besloten
Vervanging veld 5 (grasveld) SV Hillegom 2025 (ResKapL)	70				15	geen, eerder besloten
Vervanging veld 4 (kunstgras) SV Hillegom 2026 (ResKapL)		291			10	geen, eerder besloten
Programma 2: Leefomgeving						
Gemeentelijk RioleringsPlan 2025, bruto investering	780				40	geen, eerder besloten
Gemeentelijk RioleringsPlan 2025, dekking investering	-330					geen, eerder besloten
Gemeentelijk RioleringsPlan 2026, bruto investering		826			40	geen, eerder besloten
Gemeentelijk RioleringsPlan 2026, dekking investering		-327				geen, eerder besloten
Gemeentelijk RioleringsPlan 2027, bruto investering			826		40	geen, eerder besloten
Gemeentelijk RioleringsPlan 2027, dekking investering			-362			geen, eerder besloten
Gemeentelijk RioleringsPlan 2028, bruto investering				826	40	geen, eerder besloten
Gemeentelijk RioleringsPlan 2028, dekking investering				-369		geen, eerder besloten
Reconstructies wegen 2025, inclusief projecten	658				20	geen, eerder besloten
Reconstructies wegen 2026, inclusief projecten		658			20	geen, eerder besloten
Reconstructies wegen 2027, inclusief projecten			658		20	geen, eerder besloten
Reconstructies wegen 2028, inclusief projecten				658	20	geen, eerder besloten
Reconstructie en herinrichting 2e Loosterweg (ResKapL)	1.000				20	Gemeenteraad
Reconstructie Wilhelminalaan (ResKapL)	1.200	1.200			20	Gemeenteraad
Rechtsafstrook Leidsestraat			272		20	Gemeenteraad
Groen projecten 2025	428				45	geen, eerder besloten
Groen projecten 2026		428			45	geen, eerder besloten
Groen projecten 2027			428		45	geen, eerder besloten
Groen projecten 2028				428	45	geen, eerder besloten
PWKA Walbeschoeiing 2025	430				25	geen, eerder besloten
PWKA Walbeschoeiing 2026		430			25	geen, eerder besloten
PWKA Walbeschoeiing 2027			430		25	geen, eerder besloten
PWKA Walbeschoeiing 2028				430	25	geen, eerder besloten
Vervangen fietsbrug HI 37 Vondelwende	72				35	College van b&w
Vervangen betonnen verkeersburg 1e Loosterweg	650				100	College van b&w
Vervangen bruggen 2025: HI020	210				100	College van b&w
Vervangen 3 bruggen Vosse- en Weerlanerpolder		88			35	College van b&w
Speel- en sportplekken 2025	102				15	geen, eerder besloten
Speel- en sportplekken 2026		104			15	geen, eerder besloten
Speel- en sportplekken 2027			106		15	geen, eerder besloten
Speel- en sportplekken 2028				110	15	geen, eerder besloten
Openbare verlichting 2025	214				20	geen, eerder besloten
Openbare verlichting 2026		216			20	geen, eerder besloten
Openbare verlichting 2027			216		20	geen, eerder besloten
Openbare verlichting 2028				229	20	geen, eerder besloten
Programma 4 Bestuur en ondersteuning						
Vervangen arico's gemeentekantoor 2025	25				15	geen, eerder besloten
Vervangen arico's gemeentekantoor 2026		30			15	geen, eerder besloten
GW Marconistraat 16 (H)		90			15	geen, eerder besloten
Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers		30			4	geen, eerder besloten
Totaal investeringskredieten	5.800	4.064	2.574	2.312		